

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-07-22
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
34153-10
Enhet 12

SÖKANDE

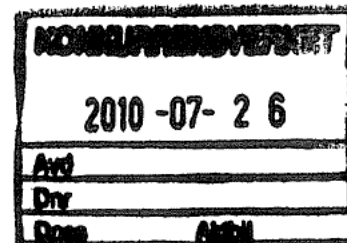

MOTPART

Statens Konstråd
Box 45134
104 30 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår [redacted] ansökan om åtgärder enligt LOU.

Dok.Id 44861

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

[REDACTED] ansöker om överprövning enligt LOU beträffande Statens konstråd upphandling av gestaltningsuppdrag i projekt Regeringsrätten/Statens fastighetsverk. En konstnär har bjudits in att inkomma med förslag. Statens konstråd har inte annonserat upphandlingen. Uppdragen är s.k. ”konstnärliga tjänster” som ska upphandlas. Detta för att garantera icke diskriminering av presumtiva uppdragstagare, kvalitet, miljöhänsyn, budget och konkurrensneutralitet. Statens konstråd har vidare brutit mot principerna om icke-diskriminering, likabehandling och transparens. Att en projektledare går igenom ett större urval av leverantörer vet utanförstående konstnärer och egenföretagare inget om. Statens konstråd tillvägagångssätt strider mot LOU.

Statens konstråd bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande.

Upphandlingen avser en konstnärlig gestaltning av en planerad ombyggnation av Kammarrätten och Sparreska palatset på Riddarholmen i Stockholm. Ombyggnationen syftar till att samla Regeringsrättens hela verksamhet på en gemensam plats. Det finns starka antikvariska och historiska hänsynstaganden som måste tas hänsyn till. Statens konstråd har genomfört upphandlingen i samarbete med Statens fastighetsverk, Regeringsrätten, Ahrborg & Partner, A&P Arkitektkontor och Creo Arkitektkontor AB. En särskild sakkunnig kommitté har tillsatts med representanter från nämnda myndigheter och arkitektbyråer. Denna kommitté har främst utifrån konstnärliga och estetiska, men även utifrån den kulturhistoriska och produktionstekniska hänsyn, enats om riktlinjer för uppdraget. Statens konstråds projektledare har utifrån dessa riktlinjer gått igenom ett större urval av konstnärer, däribland ansökningar från konstnärer som söker uppdrag av Statens konstråd. Denna förberedande process har resulterat i att tio olika konstnärskap granskats av den sakkunniga kommittén. Därefter har en konstnär erbjudits att utföra skissuppdrag avseende konstnärlig gestaltning

av terrass som vetter mot Riddarfjärden. Det förfarande som tillämpats uppfyller förutsättningar för tillämpande av undantagsregeln i 15 kap. 5 § 3 LOU avseende konstnärliga skäl.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 15 kap. 5 § 3 LOU får en upphandlande myndighet utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om det som ska upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Av 15 kap. 5 § 3 LOU framgår att en upphandlande myndighet kan inskränka sig till att begära anbud genom att skriftligen kontakta endast en leverantör, om bl.a. konstnärliga skäl eller ensamrätt gör att bara denna leverantör kan leverera det som myndigheten vill köpa. I praxis har uttalats att det är den upphandlande enheten som har att visa att förutsättningarna för undantaget föreligger.

Det är ostridigt i målet att Statens konstråd köper en konstnärlig gestaltning. Det är då fråga om en offentlig upphandling som ska göras i enlighet med LOU, vilket innebär att Statens konstråd ska öppna sin anskaffning för den konkurrens som finns. I detta fall aktualiseras ovanstående undantagsbestämmelse. Regeringsrätten har i två nyligen avgjorda mål diskuterat

undantagsbestämmelsens tillämplighet vid förfarandet av upphandling av konst. I RÅ 2008 ref. 79 framhöll Regeringsrätten att det råder speciella förhållanden för upphandling av konstnärliga tjänster. Därefter uttalade Regeringsrätten att kommunen genom att hänvisa till anskaffningens särskilda karaktär, till att det slutliga beslutet föregåtts av bedömningar av en större krets av konstnärer och att urvalet gjorts av en särskilt tillsatt sakkunnig kommitté, visat att undantagsbestämmelsen tillämpats med den urskillning som förutsätts i LOU och i enlighet med de gemenskapsrättsliga principer som upphandlingsreglerna bygger på varför upphandlingen gjorts i enlighet med reglerna i LOU. I RÅ 2009 not. 134 fann domstolen att undantagsbestämmelsen inte var tillämplig med hänvisning till att den upphandlande enheten lämnat en tunn och allmän beskrivning av uppdraget och inte angett några omständigheter kring det tänkta konstverket som skulle kunna göra undantagsregeln tillämplig.

Enligt förvaltningsrätten har Statens konstråd genom den beskrivning som lämnats i målet avseende uppdragets särskilda karaktär och den urvalsprocess som skett visat att undantagsbestämmelsen i 15 kap. 5 § 3 LOU är tillämplig vid aktuell upphandling samt att undantaget har tillämpats med den urskillning som förutsätts i LOU. Upphandlingen har således skett i enlighet med LOU och de gemenskapsrättsliga principer som lagen bygger på. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Ann-Jeanette Eriksson
rådman

Föredragande har varit Magnus Johansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

